KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1003/2005

(2005. gada 30. jūnijs),

ar ko īsteno Regulu (EK) Nr. 2160/2003 attiecībā uz Kopienas mērķi samazināt atsevišķu salmonellas serotipu izplatību *Gallus gallus* vaislas saimēs un groza Regulu (EK) Nr. 2160/2003

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Regulu (EK) Nr. 2160/2003 par salmonellas un dažu citu pārtikā sastopamu zoonozes īpašu izraisītāju kontroli [1] jo īpaši tās 4. panta 1. punktu un 13. pantu,

tā kā:

(1) Regulas (EK) Nr. 2160/2003 mērķis ir nodrošināt, ka tiek veikti pienācīgi un iedarbīgi pasākumi salmonellas un citu zoonozes izraisītāju noteikšanai un kontrolei visos atbilstošos ražošanas, pārstrādes un realizācijas posmos, jo īpaši primārās ražošanas līmenī, lai ierobežotu to izplatību un sabiedrības veselības riska faktorus.

(2) Saskaņā ar šo regulu jānosaka Kopienas mērķis visu sabiedrības veselībai bīstamo salmonellas serotipu izplatībai *Gallus gallus* vaislas saimēs primārās ražošanas līmenī.

(3) Regulā (EK) Nr. 2160/2003 paredzēts, ka Kopienas mērķis ietver maksimālo procentuālo daudzumu skaitliskā izteiksmē tām epidemioloģiskām vienībām, kas joprojām ir pozitīvas, un/vai pozitīvo epidemioloģisko vienību samazināšanās minimālo procentuālo daudzumu, maksimālo laikposmu, kurā šis mērķis jāsasniedz un mērķa sasniegšanas pārbaudei nepieciešamo metožu definīciju. Tajā vajadzības gadījumā arī jāiekļauj sabiedrības veselībai bīstamu serotipu definīcija.

(4) Regula arī nosaka, ka trīs gadu pārejas posma laikā Kopienas mērķī, kas paredzēts Gallus gallus vaislas saimēm, jāiekļauj pieci cilvēka salmonelozes visbiežāk sastopamie salmonellas serotipi, kurus nosaka, balstoties uz Kopienas uzraudzības sistēmu savāktajiem datiem.

(5) Informācija no Kopienas uzraudzības sistēmām liecina, ka cilvēka salmonelozes visbiežāk sastopamie salmonellas serotipi ir: *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* un *Salmonella Virchow*. Tāpēc ar šo regulu noteiktajā Kopienas mērķī jāiekļauj šie serotipi.

(6) Lai noteiktu Kopienas mērķi, jābūt pieejamiem salīdzinošiem datiem par attiecīgo salmonellas serotipu izplatību *Gallus gallus* vaislas saimēs dalībvalstīs. Saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/117/EEK [2] kā pamats atbilstošu datu vākšanai par salmonellas izplatību dalībvalstīs izmantotas obligātās salmonellas kontroles prasības. Visās dalībvalstīs 2004. gadā atbilstošā laika posmā tika vākta šāda informācija.

(7) Lai apliecinātu mērķa sasniegšanu un ņemtu vērā relatīvi zemo attiecīgo salmonellas serotipu izplatību *Gallus gallus* vaislas saimēs Kopienā, jāorganizē atkārtota paraugu ņemšana no reprezentatīva skaita pietiekama apmēra saimēm, kurās jābūt ne mazāk par 250 putniem, kā prasīts Direktīvā 92/117/EEK.

(8) Kopienas mērķa apliecināšanai nepieciešamā pārbaudes procedūra ievērojami atšķiras un, iespējams, ir jutīgāka nekā tā, kas tika izmantota salīdzināmu datu vākšanai dalībvalstīs atbilstīgi Direktīvai 92/117/EEK. Tāpēc jāparedz Kopienas mērķa pārskatīšana ne vēlāk kā vienu gadu pēc atbilstošo valstu kontroles programmu ieviešanas.

[1] OV L 325, 12.12.2003., 1. lpp.

[2] OV L 62, 15.3.1993., 38. lpp. Direktīva atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/99/EK (OV L 325, 12.12.2003., 31. lpp.).

(9) Ņemot vērā informācijas vākšanas periodu, salīdzināmi dati par *Gallus gallus* vaislas saimēm nebija savlaicīgi pieejami pirms Kopienas mērķa noteikšanas Regulas (EK) Nr. 2160/2003 I pielikumā noteiktajā laikā. Tāpēc šā mērķa noteikšanas laiks jāpagarina par sešiem mēnešiem un attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 2160/2003.

(10) Regulas (EK) Nr. 2160/2003 4. panta 5. punktā paredzētie pasākumi Kopienas mērķa noteikšanai attiecībā uz *Gallus gallus* vaislas saimēm pārejas laikposmā balstās uz salmonellas kontroles metodiku, kas jau ieviesta saskaņā ar Direktīvu 92/117/EEK, un atlikušie pasākumu aspekti ir saistīti ar riska pārvaldību. Šajā regulā paredzētie pasākumi ir sagatavoti darba grupā ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EPNI) līdzdalību. Neskarot ar Regulas (EK) Nr. 2160/2003 15. pantu noteikto prasību konsultēties ar EPNI par jebkuriem jautājumiem, kas var nopietni ietekmēt sabiedrības veselību, šajā posmā formālas konsultācijas ar EPNI nav nepieciešamas.

(11) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pastāvīgās pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kopienas mērķis

1. Kopienas mērķis *Salmonella Enteritidis, Salmonella Hadar, Salmonella Infantis, Salmonella Typhimurium* un *Salmonella Virchow* izplatības samazināšanai *Gallus gallus* vaislas saimēs ir līdz 2009. gada 31. decembrim samazināt līdz 1 % vai mazāk to pieaugušo vaislas putnu saimju skaitu ar vismaz 250 putniem katrā, kas joprojām ir pozitīvas.

Tomēr dalībvalstīs, kurās ir mazāk par 100 vaislas saimēm, pozitīva var būt ne vairāk kā viena pieaugusi saime.

2. Pielikumā izklāstīta pārbaudes procedūra Kopienas mērķa sasniegšanas apstiprinājumam.

2. pants

Pārskatīšana

Komisija pārskata 1. pielikumā noteikto Kopienas mērķi, ņemot vērā atbilstoši Regulas (EK) Nr. 2160/2003 6. panta prasībām apstiprināto valsts kontroles programmu ieviešanas pirmā gada rezultātus.

3. pants

Regulas (EK) Nr. 2160/2003 grozīšana

Regulas (EK) Nr. 2160/2003 I pielikumā 4. slejas pirmās rindas teksts tiek aizstāts ar šādu:

"18 mēnešus pēc šās regulas spēkā stāšanās dienas".

4. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā tās publicēšanas dienā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2005. gada 1. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 30. jūnijā

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Markos KYPRIANOU

PIELIKUMS

Pārbaudes procedūra, kas vajadzīga, lai apstiprinātu Kopienas mērķa sasniegšanu *Salmonella Enteritidis, Salmonella Hadar, Salmonella Infantis, Salmonella Typhimurium* un *Salmonella Virchow* izplatības samazināšanā *Gallus gallus* pieaugušajās vaislas putnu saimēs

1. **Izlases pamats**

Izlases pamats aptver visas *Gallus gallus* pieaugušās vaislas putnu saimes, kurās ir vismaz 250 putni ("vaislas saimes").

2. **Vaislas saimju uzraudzība**

2.1. *Paraugu ņemšanas vieta, biežums un veids*

Šās regulas kontekstā no vaislas saimēm ņem paraugus pēc uzņēmēja iniciatīvas un oficiālas kontroles ietvaros.

2.1.1. Paraugu ņemšana pēc uzņēmēja iniciatīvas

Paraugu ņemšana notiek ik pēc divām nedēļām vietā, kuru noteikusi kompetenta iestāde, izvēloties vienu no divām iespējām:

a) inkubatorā vai

b) saimniecībā.

Kompetentā iestāde pielieto vienu no minētajām iespējām visā pārbaudes procedūrā un nosaka tādu metodi, lai par 1. panta 1. punktā minēto salmonellas serotipu ("atbilstīgie salmonellas serotipi") atklāšanu paraugu ņemšanas laikā pēc uzņēmēja iniciatīvas kompetento iestādi nekavējoties informētu pats uzņēmējs, paraugu ņēmējs vai laboratorija, kas veic analīzes.

2.1.2. Paraugu ņemšana oficiālas kontroles ietvaros

Neierobežojot Regulas (EK) Nr. 2160/2003 II pielikuma C.2 daļā minēto, oficiālā paraugu ņemšanā ietver:

2.1.2.1. Ja pēc uzņēmēja iniciatīvas paraugu ņemšana notiek inkubatorā:

a) parastu paraugu ņemšanu inkubatorā ik pēc 16 nedēļām, kas tādā gadījumā aizvieto atbilstošu paraugu ņemšanu pēc uzņēmēja iniciatīvas;

b) parastu paraugu ņemšanu saimniecībā divas reizes ražošanas cikla laikā, pirmo reizi to veicot četru nedēļu laikā pēc pārejas uz olu dēšanas posmu vai putnu pārvietošanas uz dēšanas sektoru, un otru reizi – dēšanas posma nogalē, ne agrāk kā astoņas nedēļas pirms ražošanas cikla beigām;

c) apstiprinājuma paraugu ņemšana saimniecībā, ja atbilstīgie salmonellas serotipi ir atklāti, ņemot paraugus inkubatorā.

2.1.2.2. Ja pēc uzņēmēja iniciatīvas paraugu ņemšana notiek saimniecībā, parastu paraugu ņemšanu ražošanas cikla laikā veic trīs reizes:

a) četru nedēļu laikā pēc pārejas uz olu dēšanas posmu vai pārvietošanas uz olu dēšanas vienību;

b) dēšanas posma nogalē, ne agrāk kā astoņas nedēļas pirms ražošanas cikla beigām;

c) ražošanas cikla laikā jebkurā brīdī, kas ir pietiekami attālināts no a) un b) apakšpunktā minētās paraugu ņemšanas.

2.2. *Paraugu ņemšanas kārtība*

2.2.1. Paraugu ņemšana inkubatorā

Katrai vaislas saimei paraugu ņemšanā iekļauj vismaz vienu apvienotu paraugu no redzami netīriem inkubatora groza ieliktņiem, kas ņemti izlases veidā no pieciem atsevišķiem inkubatora groziem vai vietām inkubatorā, ar kopējo platību vismaz 1 m^2. Ja perējamās olas no vaislas saimes izvietotas vairākos inkubatoros, tad šādu apvienotu paraugu ņem no katra inkubatora.

Ja inkubatora grozu ieliktņi netiek izmantoti, no 25 atsevišķiem inkubatora groziem ņem 10 g saplīsušu olu čaumalu, tās sasmalcina, sajauc un izveido 25 g apakšparaugu.

Šī procedūra jāievēro gan paraugu ņemšanā pēc uzņēmēja iniciatīvas, gan oficiālas paraugu ņemšanas laikā.

2.2.2. Paraugu ņemšana saimniecībā

2.2.2.1. Parasta paraugu ņemšana pēc uzņēmēja iniciatīvas

Paraugu ņemšanā iekļauj fekāliju materiālu nolūkā konstatēt 1 % salmonellas serotipu izplatību saimē ar 95 % ticamības pakāpi. Šim nolūkam paraugu veidošanā iespējami šādi varianti:

a) apvienots fekāliju paraugs, ko veido no atsevišķiem svaigu fekāliju paraugiem, kas sver ne mazāk kā 1 g un izlases kārtā ņemti no dažādām vietām ēkā, kurā tiek turēti putni, vai gadījumā, ja putniem ir brīva pieeja vairākām ēkām konkrētajā saimniecībā – no katras ēku grupas saimniecībā, kurās tiek turēti putni. Fekālijas var apvienot analīzei vismaz divos apvienotos paraugos.

Vietu skaits, no kurām ņem atsevišķus fekāliju paraugus apvienota parauga izveidošanai, ir šāds:

Putnu skaits ēkā	Fekāliju paraugu skaits, kas jāņem ēkā vai ēku grupā saimniecībā
250–349	200
350–449	220
450–799	250
800–999	260
1 000 vai vairāk	300

b) pieci pāri apavu pārvalku:

Izmantojamajiem apavu pārvalkiem jābūt ar pietiekamu absorbēšanas spēju, lai uzsūktu mitrumu. Ir pieļaujamas arī marles "zeķes".

Pārvalka virsma jāsamitrina ar attiecīgu atšķaidītāju (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā dejonizētā ūdenī vai sterilu ūdeni).

Apkārt jāstaigā tā, lai iegūtu reprezentatīvus paraugus no visām apsekojamā sektora daļām, ieskaitot ar pakaišiem noklātas vietas un laktas, ja pa tām var droši pārvietoties. Visi atsevišķie nodalījumi ēkā iekļaujami paraugu ņemšanā. Pēc paraugu ņemšanas pabeigšanas konkrētā sektorā apavu pārvalki piesardzīgi jānoņem, lai nenobirtu tiem pielipušais materiāls.

Apavu pārvalkus var apvienot analīzei vismaz divos apvienotos paraugos;

c) būros audzētajām vaislas saimēm paraugu ņemšanā var izmantot dabiski sajauktas fekālijas no putnu mēslu slīdlentes, tīrītājiem vai vircas bedrēm, atkarībā no ēkas tipa. Savāc divus vismaz 150 g smagus paraugus to atsevišķai pārbaudei:

i) no putnu mēslu slīdlentēm zem katra būru stāva, kas darbojas regulāri un novada mēslus uz svārpstu vai konveijeru sistēmu;

ii) no mēslu bedru sistēmas, kurā mēsli uz novirzītājplātnes zem būriem tiek savākti zem ēkas esošā vircas bedrē;

iii) no mēslu bedru sistēmas kāpņveida būru sistēmas ēkās, kurās būri ir nobīdīti attiecībā viens pret otru un fekālijas nokļūst tieši bedrē.

Ēkā parasti ir vairākas būru kopas. Apvienotus fekāliju paraugus no katras kopas iekļauj kopīgajā apvienotajā paraugā. No katras saimes divus apvienotus paraugus ņem šādi.

Sistēmās, kurās ir slīdlentes vai tīrītāji, tos iedarbina paraugu ņemšanas dienā pirms paraugu ņemšanas.

Sistēmās, kurās zem būriem ir novirzītājplātnes un tīrītāji, savāc apvienotās fekālijas, kas nokļuvušas uz tīrītāja pēc tā iedarbināšanas.

Kāpņveida būru sistēmās, kurās nav slīdlentes vai tīrītāju, apvienotie fekāliju paraugi jāsavāc no vircas bedres.

Mēslu slīdlenšu sistēmās apvienotais fekāliju materiāls jāsavāc pie lenšu izvada.

2.2.2.2. Oficiālā paraugu ņemšana

a) Parastā paraugu ņemšana notiek tā, kā aprakstīts 2.2.2.1. punktā.

b) Apstiprinājuma paraugu ņemšana pēc atbilstīgo salmonellas serotipu atklāšanas inkubatorā ņemtajos paraugos notiek šādi.

Papildus 2.2.2.1. punktā aprakstītajām paraugu ņemšanas darbībām paraugu ņemšanā var iekļaut paraugus no brīvi izvēlētiem putniem no katras putnu kūts saimniecībā, parasti no vienas kūts izvēloties ne vairāk kā piecus putnus, ja vien uzraudzības iestāde neuzskata, ka pārbaudē jāiekļauj lielāks putnu skaits. Pārbaudē izpēta pretmikrobu vielu klātbūtni vai baktēriju vairošanos inhibējošo ietekmi paraugos. Ja kāds no putniem ir pozitīvs, pārbaudes iznākums uzskatāms par negatīvu.

Ja pārbaudē neatklāj atbilstīgos salmonellas serotipus, bet tiek konstatēta pretmikrobu vielu klātbūtne vai baktēriju vairošanos inhibējoša ietekme, paraugu ņemšanu, lai atklātu atbilstīgos salmonellas serotipus un baktēriju vairošanos inhibējošu ietekmi, saimē atkārto tikmēr, kamēr vairs netiek konstatēta baktēriju vairošanos inhibējošā ietekme, vai arī vaislas saime tiek iznīcināta. Pēdējā gadījumā vaislas saimi uzskata par inficētu saimi Kopienas mērķa izpratnē.

c) Aizdomīgie gadījumi

Ārkārtas gadījumos, kad kompetentajai iestādei ir pamatotas aizdomas par nepatiesiem negatīviem rezultātiem pirmajā paraugu ņemšanas reizē saimniecībā, var veikt atkārtotu apstiprinājuma paraugu ņemšanu, kurā izmanto fekālijas vai putnus (lai konstatētu salmonellas klātbūtni orgānos).

Ārkārtas gadījumos, kad kompetentai iestādei ir pamatotas aizdomas par nepatiesu pozitīvu rezultātu paraugu ņemšanā saimniecībā pēc uzņēmēja iniciatīvas, var veikt turpmāku oficiālu paraugu ņemšanu.

3. **Paraugu izpēte**

3.1. *Paraugu sagatavošana*

3.1.1. Inkubatora grozu ieliktņi:

a) ievieto 1 litrā buferēta peptona šķīduma (*BPW*), kas sasildīts līdz istabas temperatūrai, un viegli samaisa;

b) turpina parauga kultivēšanu, izmantojot 3.2. punktā aprakstīto metodi.

3.1.2. Apavu pārvalku paraugi:

a) rūpīgi izsaiņo pāri apavu pārvalku (vai "zeķu"), lai nenobirtu tiem pielipušais fekāliju materiāls, un ievieto tos 225 ml *BPW*, kas sasildīts līdz istabas temperatūrai;

b) ja pieci pāri apavu pārvalku ir apvienoti divos paraugos, piecus atsevišķos paraugus ievieto vismaz 225 ml *BPW*, panākot, ka visi paraugi ir pilnībā iegremdēti *BPW*;

c) trauku ar šķīdumu saskalo, lai pilnībā piesūcinātu paraugu, un turpina parauga kultivēšanu, izmantojot 3.2. punktā aprakstīto metodi.

3.1.3. Citi fekāliju materiāla paraugi:

a) laboratorijā katru paraugu (vai vajadzības gadījumā – apvienotu paraugu) ievieto tāda paša svara buferēta peptona šķīdumā un viegli samaisa;

b) ļauj paraugam 10–15 minūtes atmiekšķēties, tad viegli samaisa;

c) tūlīt pēc samaisīšanas nodala 50 g maisījuma un ievieto to 200 ml buferēta peptona šķīdumā, kas sasildīts līdz istabas temperatūrai;

d) turpina parauga kultivēšanu, izmantojot 3.2. punktā aprakstīto metodi.

3.2. *Atklāšanas metodes*

Izmanto Kopienas Salmonellas etalonlaboratorijas Bilthovenā, Nīderlandē, ieteikto metodi. Šī metode ir ISO 6579 (2002) modifikācija, kurā kā vienīgā selektīva bagātināta barotne tiek izmantota pusšķidra barotne (*MSRV*). Pusšķidro barotni inkubē 41,5 +/– 1 °C temperatūrā 2 × (24 +/– 3) stundas.

Attiecībā uz apavu pārvalku paraugiem un citu fekāliju materiālu paraugiem, kas minēti 3.1. punktā, ir iespējams apvienot inkubētu *BPW* bagātinātu barotni turpmākai kultivēšanai. Lai to panāktu, abus paraugus inkubē *BPW* kā parasti. Ņem 1 ml inkubētās barotnes no katra parauga un rūpīgi samaisa, tad ņem 0,1 ml maisījuma un uzsēj uz *MSRV* platēm kā parasti.

3.3. *Serotipa noteikšana*

No katra pozitīva parauga vismaz vienam izolātam nosaka tipu, izmantojot Kaufmana-Vaita shēmu.

4. **Rezultāti un ziņojums**

Vaislas saimi uzskata par pozitīvu Kopienas mērķa sasniegšanas apliecinājuma izpratnē, ja atbilstīgo salmonellas serotipu (kas nav vakcīnas celmi) klātbūtne ir konstatēta vienā vai vairākos fekāliju paraugos (vai, ja ir atkārtots oficiāls apstiprinājums dalībvalstī – atbilstošajos fekāliju paraugos vai putnu orgānu paraugos), kas ņemti saimniecībā. Minētais neattiecas uz ārkārtas gadījumiem par varbūtēji slimām vaislas saimēm, kurās salmonellas konstatācija pārbaudes laikā saimniecībā pēc uzņēmēja iniciatīvas oficiālā paraugu ņemšanā nav apstiprinājusies.

Apkopotie paraugu ņemšanas un pārbaudes rezultāti par vaislas saimēm saimniecību līmenī ir jāuzskaita, proti, katru vaislas saimi uzskaita tikai vienu reizi neatkarīgi no paraugu ņemšanas un pārbaudes darbību skaita. Pozitīvās vaislas saimes uzskaita tikai vienu reizi neatkarīgi no paraugu ņemšanas un pārbaudes darbību skaita.

Ziņojumā norāda:

a) sīku aprakstu par paraugu ņemšanas procedūrā izmantotajām metodēm un vajadzības gadījumā – par iegūto paraugu veidu;

b) putnu skaitu esošajās vaislas saimēs un pārbaudītajās saimēs;

c) pārbaudes rezultātus;

d) rezultātu skaidrojumu, īpašu vērību pievēršot ārkārtas gadījumiem.